

Monumentnummer*: 527153

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 07 april 2003
Kadaster deel/nr 82977/3

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Amsterdam Amsterdam Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Amsterdam De Baarsjes

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Sloten Noord-Holland M 1858

Omschrijving**

Inleiding

In 1921-1923 tot stand gekomen SCHOOLGEBOUW voor de voormalige 4e ambachtsschool, met aangrenzend plantsoen, gebouwd in opdracht van de Dienst Publieke Werken naar een ontwerp van de architect A.J. Westerman in de stijl van de Amsterdamse School op een vliegvormig perceel aan de Postjesweg en aan twee zijden omgeven door de Kostverlorenvaart. De gevels zijn gedecoreerd met werken van de beeldhouwer Hildo Krop. Bij de verbouwing van 1955 is een deel van de binnenplaats bebouwd met lokalen en kantine. De naam van de school is thans "'ROC Zadkine", Vakschool voor Edelsmeden en Uurwerktechniek'. Boven de hoofdtoegang aangeduid met 'Vakschool voor Edelsmeden'.

Omschrijving

Schoolgebouw op vijfzijdig en symmetrisch grondplan met souterrain, begane grond en twee of drie verdiepingen onder combinatie van samengesteld zadeldak met leien en platte daken. Aan de voorzijde (NO) een extra bouwlaag met de voormalige museumzaal. Aan deze zijde de lerarenkamers, kamer voor de directeur en centrale trappenhuis. De lokalen liggen rondom een (in oorsprong open) binnenplaats aan een omlopende gang. Gemetselde gevels in Vlaams verband of in siermetselwerk. Verder afwisselend en decoratief gebruik van natuursteen. De gevels zijn met doorlopende vensterseries en gevellijsten sterk horizontaal geleed, dit wordt verder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geaccentueerd door de fijne deels horizontale geleding van de vensters. Vensters in verschillende uitvoeringen met sterk benadrukte horizontale en verticale meerruits geleding. De acht traveeën tellende voorgevel (NO) heeft concaaf verlopende rooilijn en centrale toegang met brede dubbele deur met plaatijzeren bekleding en met smeedijzeren sierbeslag en traliewerk waarin golfslagmotieven; flankerend beeldhouwwerk in tufsteen met verwijzingen naar de oorspronkelijke vakken van de ambachtsschool en naar de zeereizen van de historische admiralen naar wie de omringende straten zijn genoemd; voorts een mannen- en vrouwenfiguur met o.a. stadswapen en de tekst 'zonder moeite niets'. Zij-ingangen aan weerszijden met dubbele deuren en lichten met sierlijk smeedijzeren traliewerk. Hierboven halfronde gemetselde erkers op gebeeldhouwde consoles en met balkon met eenvoudige toegangsdeur. Benevens de vensters aan weerszijden van de hoofdtoegang bevindt zich per verdieping een serie van vijf gekoppelde meerruits vensters. Het verticale accent van de erkers wordt voortgezet met smalle vensters en met opbouw met smeedijzeren vlaggenmasthouders op brede schoorstenen. Haaks op de concave gevel bevinden zich twee vrijwel identieke zijgevels aan de noord- en ZO-zijde van het gebouw. De gevels hebben aan de linker- en rechterzijde een deel met blind muurwerk en met twee op de hoek geplaatste vensters. Het middendeel is tien traveeën breed en heeft meerruits gelede vensters in verschillende afmetingen. Op de begane grond zijn de benedendorpels sterk afgeschuind en hebben de vensters kleinere benedenvensters met zijlichten. Aan de linker- en rechterzijde op de tweede verdieping een teruggezet deel met hogere opbouw met hijsluik. Verder cordonlijst en figuratief bouwbeeldhouwwerk en rechte gevelbeëindiging met eenvoudige gootlijst. De west- en ZW-gevel vormt één geheel en grenst geheel aan het water. De overgang is afgerond; de aanhechting met de overige zijgevels verloopt middels een tweetal rondgemetselde geveldelen op bolvormige consoles. Aan de bovenzijde tussen deze afrondingen een opbouw met figuratief beeldhouwwerk. Aan de linker- en rechterzijde geveldelen met blind muurwerk en met kleine vensters en met driezijdige erker op de tweede verdieping waarboven opbouw met vlaggenmasthouder. Hierbij bevindt zich een gemetselde borstwering. De gehele gevel telt vijftien traveeën met meerruits gelede vensters in verschillende uitvoeringen. De souterrainvensters zijn deels getralied en hebben drieruits gelede zijlichten. Boven het souterrain hebben de vensters een kleiner benedenvenster met zijlichten. Tussen de vensterseries bevinden zich gevellijsten waartussen siermetselwerk. Het geknikte dakschild wordt onderbroken door een aaneengesloten serie vensters. Hierboven een eenvoudige gootlijst en een enkele driezijdige dakkapel en enkel hoger venster aan de uiterste linker- en rechterzijde. Gevels aan de zijde van de binnenplaats met meerruits gelede vensters in verschillende uitvoeringen en met trap met bordes en met hoog en breed laddervenster ter verlichting van het trappenhuis. Centrale hal met trappenhuis met trap met granito treden en geel betegelde stootborden. De houten leuning tegen de mee opgaande lage trapwanden is oorspronkelijk. Bij de aanzetten van de trap bevindt zich een sierlijke en deels smeedijzeren decoratie op zwart natuurstenen blok. Veel van de scheidende deuren in de gangen zijn oorspronkelijk. Ook de trappenhuisen aan de achterzijde zijn oorspronkelijk. In een enkel geval resteert nog de rol voor het naar binnen brengen van lange stukken hout ten behoeve van het technisch onderwijs.

Waardering

Voormalige vierde ambachtsschool op opmerkelijke vijfzijdige plattegrond van algemeen belang vanwege zijn cultuur- en architectuurhistorische en typologische waarde als grotendeels gaaf bewaard voorbeeld van een gemeentelijk schoolgebouw voor beroepsonderwijs in voor de bouwtijd kenmerkende, doch rijk uitgevoerde Amsterdamse Schooltrant. Van kunsthistorische waarde vanwege de toepassing van het beeldhouwwerk van Hildo Krop. Van stedenbouwkundige waarde en van situationeel belang vanwege de meer dan markante positie ten opzichte van de omringende weg- en waterwegen.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument